

Ukraina 28 februari 2022

Den ryska invasionen har nu pågått 4 dygn och man har uppenbarligen inte uppnått de mål som man föresatte sig när man satte igång. De ukrainska stridskrafternas motstånd har slagit tillbaka flera attacker och mycket tyder på att Putin & Co är skakade. Ett uttryck för detta är att man skickat in allt större truppkontingenter och enligt uppgifter även begärt att bistånd med trupper från Tjetjenien.

Att Ryssland till slut kommer att segra militärt, om man inte tar sitt förnuft tillfånga och avslutar operationen eller det sker en anti-Putin-revolt i Ryssland, torde vara uppenbart. Men det politiska och även det militära och ekonomiska priset kommer att bli mycket stort.

Putins attack mot Ukraina innebär ett hårt slag mot den internationella fredsrörelsen. Den kommer att leda till en kraftigt militär upprustning inte minst i Europa – ett talande exempel på det är att Tyskland nu har beslutat att avsätta 100 miljarder euro för förstärkning av försvaret. I Tysklands fall innebär detta en fullständig helomvändning när gäller krigsmakten som man försökt hålla på något som närmast kan betraktas som sparlåga under stora delar av tiden efter 2:a världskriget. Och även i andra länder höjs kraven på kraftig upprustning. Ett exempel på detta är att enligt färskta opinionsundersökningar är nu 66% av svenskarna för svenskt medlemskap i NATO.

Detta är mycket otrevliga nyheter: Ska vi nu gå in i period av kraftig militär upprustning i stället för att satsa för att få bukt med klimatkrisen, bekämpa fattigdom, förbättra social service, sjukvård, utbildning ...

Vi kommer otvivelaktigt att få anledning att återkomma till de problem som den ryska aggressionen kommer att föra med sig på en mängd områden. Men just nu så vill vi koncentrera oss på att belysa konflikten från olika vinklingar.

Vi har redan publicerat artikelsamlingar från svensk vänsterpress, den senaste [Vänsterpress om Ukraina-krisen i slutet av februari 2022](#), men också översättningar från utländsk press och webbsajter: [Nytt från Natoland](#) (av Tariq Ali), ["Vi befinner oss i ett sämre läge än under kalla kriget"](#) (intervju med tyske vänsterhistorikern Ilja Budraitskis) och [Stoppa Putins aggression omedelbart!](#) (appell från socialister i Ukrainiska sociala rörelsen).

Eftersom det händer så mycket just nu så kommer vi att försöka publicera artiklar och dokument 2-3 ggr i veckan under närmaste tiden.

Nedan återges ett uttalande från Ryska Vänsterfronten, samt artiklar ur *London Review of Books* och amerikanska *Jacobin*.

MF 27/2 2022

Innehåll

Ryska Vänsterfronten: "Stoppa kriget!"	1
Tony Wood: Varför stoppade de det inte?	1
David Broder: Sluta låtsas som om vänstern är på Putins sida	4

Ryska Vänsterfronten: "Stoppa kriget!"

Uttalande från Левый Фронт, ryska Vänsterfronten

Översättning: Per Leander

Kriget bröt ut idag. Det känns överkligt, men nu har det börjat på riktigt. Krig är kapitalismens oundvikliga följeslagare. Alla kapitalismens kriser leder till krig. Vi visste detta och varnade för det i flera år. De intrasslade oligarkerna kommer återigen att försöka lösa sina motsättningar på bekostnad av vanliga människors blod. Vi varnade för det, men trodde nog ändå inte själva att vi skulle få uppleva det i en så fräck och fruktansvärd form. Nu har det börjat.

Kriget förbereddes från alla sidor. Den amerikanska imperialismen har stöpt om världssordningen i flera decennier. Det gigantiska militärindustriella komplexet har spridit ut sina vapen på alla kontinenter. Natos omåttliga eftersträvan till hegemoni har tänjts ut till bristningsgränsen och redan resulterat i flera krig runtom i världen.

Kriget förbereddes också av de extremister som kom till makten i Ukraina 2014. De ukrainska oligarkerna förlitade sig på rena fascister, och förde en blodig och diskriminerande politik mot de miljontals rysktalande invånarna i Donbass. Men det gör inte att man kan bortse från huvudfakta: Nu är det Putins Ryssland som har startat kriget.

Krig är det värsta av brott. Det finns ingen ursäkt. Varken Natos och USA:s intriger, eller Kievregimens förbrytelser. Ingenting kan motivera den ryska attacken mot Ukraina. Oavsett hur invasionen kommer att sluta, så kommer livet för miljoner vanliga människor på båda sidor fronten att förvärras. Krig, förstörelse, sanktioner, inflation. Allt detta kommer att slå mot fattiga människor och vad som en gång i tiden var ett brodersfolk.

Bara den härskande klassen och dess kamarilla tjänar på ett krig. Och detta kommer att fortsätta så länge vi lever i en värld av oändliga klyftor och ojämlikhet, där vanliga människors röster inte betyder något.

Låt krigets chock bli en väckarklocka för både Rysslands och Ukrainas folk. Så länge vi styrs av galna och makthungliga oligarker, som vuxit upp på att plundra det som en gång var vår gemensamma egendom i ett enat land, så kommer krig vara oundvikligt. Det kommer att fortsätta så länge det rövarkapitalistiska systemet får bestå.

Vägen till fred går genom en radikal omvälvning av maktförhållandena och hela det sociala och ekonomiska systemet. Denna sanning förkunnades en gång av Vladimir Lenin, som Vladimir Putin nu beskyller för att vara en av vårt lands största terrorister. Vi har inte kunnat övertyga våra landsmän om detta med våra flygblad och manifestationer. Men nu kommer vapnen att bevisa det.

Aleksej Sachnin (*talesperson för ryska Vänsterfronten*)

Tony Wood: Varför stoppade de det inte?

London Review of Books, 24 februari 2022

Översättning: Björn Erik Rosin

Det är för tidigt att säga exakt vilka konsekvenserna av Rysslands vansinniga och onödiga krig mot Ukraina kommer att bli. Det minst pessimistiska scenariot - ett kort krig följt av eldupphör - skulle ändå innebära omfattande förstörelse och lidande i Ukraina. Och det hela kunde bli än värre om ytterligare aktörer blir involverade i ett krig via ombud som till och

med skulle kunna riskera att sprida sig bortom Ukrainas gränser. Hur kunde det gå så här och hade det gått att undvika?

Svaret på den andra frågan är ja. Huvudansvaret ligger hos den ryska regeringen, som inte var utsatt för något omedelbart hot från Ukraina och inte bara bestämde sig för att upphöra med diplomati, utan gå till direkt angrepp på sin granne. Förändringen skedde snabbt. Den 20 februari trodde sig [Frankrikes president] Emmanuel Macron ha lagt grunden till ett toppmöte mellan [Vladimir] Putin och [Joe] Biden. Dagen därpå erkände Putin officiellt Luhansk och Donetsk, de båda provinser i östra Ukraina som kontrollerats av ryskstödda miliser, som självständiga stater. Tidigt på morgonen den 24 februari meddelade han att Ryssland skulle inleda "en speciell militär operation" i Ukraina med flygattacker och genom att skicka in trupper. Den invasion som västliga medier sedan länge förutsett, och som företrädare för Ryssland ihärdigt förnekat, hade börjat. Den 25 februari började ryska styrkor närma sig Kiev, artilleristrider pågick i östra Ukraina och närmare 50 000 personer hade flytt landet.

En del av skulden måste också läggas på Ukrainas uppbackare i väst, i synnerhet USA och dess allierade i Nato, som bidrog till att skapa förutsättningar för konflikten. Det strategiska intresset bakom Rysslands agerande har varit uppenbart i över ett decennium: ingen ytterligare utvidgning av Nato. Inför detta har USA och dess allierade bara upprepat att Natos utvidgning inte är förhandlingsbart. På senare år har relationerna mellan Ryssland och väst havererat på oförenligheten i dessa båda synsätt, från Natos toppmöte i Bukarest 2008 och det rysk-georgiska kriget samma år, vidare genom krisen i Ukraina 2013-14 till dagens läge. Vägran att ge efter på frågan om utvidgning gjordes i vetskap om att det skulle förvärra konflikten med Ryssland och att det inte skulle göra Ukraina säkrare. Beslutet är så mycket mer allvarligt då det inte är Bryssel eller London eller Washington som får stå för kostnaden för det, utan den kommer att mätas i ukrainska människoliv.

I Ryssland finns ingen större lust till konflikt med Ukraina, vilket framgick av de protester mot kriget som anordnades i över 50 städer den 24 februari, trots att sådana manifestationer är olagliga. Demonstranter bar på plakat med texten "Nej till kriget", "Fred åt Ukraina" och skanderade "Skäms". De möttes med hård repression med nära 1 800 arresteringar bara den dagen. Men trots att Kreml i stort sett inte brydde sig om att producera något casus belli tycks man vara inställd på en utdragen konflikt. De uttalade krigsmålen har stora konsekvenser. I sitt tal där han tillkännagav att fientligheterna inletts talade Putin om "demilitarisering" och "avnazifiering" av Ukraina. Det första begreppet antyder en konflikt av begränsad omfattning med sikt på militär infrastruktur (bl a den utrustning som Ukrainas allierade i Nato nyligen fraktat dit). Men det andra uttrycket tyder på ett större, neo-imperie-projekt. Sedan 2014 har ryska statsmedier ägnat stort utrymme åt högernationalisternas betydelse i det offentliga och politiska livet i Ukraina och utmålade de styrande i landet som fascistsympatisörer (den 25 februari betecknade Putin dem som "ett gäng drogberoende och nynazister"). I rådande läge är "avnazifiering" en symbol inte bara för regimförändring, utan att avsluta hela den politiska uppgörelse som tiden efter 2014 inneburit. Att göra så i ett land av Ukrainas storlek - Europas till ytan största - skulle innebära långvarig militär ockupation och dödssiffror liknande dem vi sett i Afghanistan eller Irak.

Tre dagar före invasionen, den 21 februari, höll Putin ett tal inför det ryska nationella säkerhetsrådet, där han ifrågasatte Ukrainas anspråk på suveränitet över det territorium landets nuvarande gränser omfattar. Han betecknade dagens Ukraina som en konstgjord produkt av bolsjevikerna, som "klämt in" de rysktalande områdena i Donbass i de ukrainskspråkiga delarna västerut. Beslutet att erkänna folkrepublikerna i Donetsk och Luhansk - DNR och LNR med de ryska förkortningarna - kan vara första steget på en plan för att införliva de provinserna med Ryssland och städa undan bolsjevikernas historiska "misstag". (Detta skulle för övrigt omintetgöra talet om att Putin är ute efter att återupprätta

Sovjetunionen: tvärtom gör han gällande att bolsjevikerna ritade om Rysslands karta till dess nackdel och gav för mycket rättigheter åt nationella minoriteter – bl a rätten till självbestämmande för de femton republiker Sovjetunionen bestod av och som blev den konstitutionella grunden för upplösningen av unionen.)

Det är också tänkbart att Ryssland inte tänker införliva DNR och LNR för tillfället, utan väljer att lämna dem i ett oklart tillstånd. I det scenariot skulle de båda områdena mindre likna Krim, som snabbt inkorporerades i den ryska federationen 2014, än Sydossetien och Abchazien, de båda utbrytarregionerna i Georgien vars självständighet Ryssland erkände efter det rysk-georgiska kriget 2008, eller Transnistrien, ytterligare en av Ryssland uppbackad icke erkänd stat inklädd mellan Ukraina och Moldavien. Oavsett vilket visade beslutet den 21 februari att erkänna DNR och LNR som självständiga att Ryssland upphört att försöka påverka politiken i Ukraina med några andra metoder än våld. Invasionen bekräftade denna förändring.

Därmed blåste Ryssland också nytt liv i Natos status från kalla kriget som en militärallians mot Moskva och har med säkerhet lyckats med att befästa ukrainarnas uppslutning bakom medlemskap i Nato. Trots att målet att gå med i Nato 2019 skrevs in i Ukrainas konstitution visade opinionsmätningar att knappt hälften av befolkningen var för - mätningar där inte Donetsk eller Luhansk ingick.

Det är en bitter ironi att den ryska invasionen kommer att användas för att motivera medlemskap i en organisation som inte gjorde något för att förhindra den. Västliga utrikesministerier håller fast vid att Ukrainas suveränitet måste försvaras, men förutom att vapenleveranserna kommer att öka är det oklart hur detta ska ske för övrigt, ifall man inte tänker förklara Ryssland krig. Skulle Nato kunna utropa en flygförbudszone över Ukraina, som man gjorde i Libyen, och dra in alliansen i ett luftkrig med Ryssland?

I vilket fall kommer konflikten sannolikt att leda till en omfattande minskning av Ukrainas suveränitet. I minsta fall är Rysslands mål att visa att man kan neutralisera Ukrainas försvar och kapa av bitar av dess territorium om man så önskar. Att man tillgriper våld är också avsett att stympa Ukrainas möjligheter att fungera som en självständig nation. Till och med i händelse av ett eldupphör eller ett ryskt tillbakadragande kommer Ukrainas manöverutrymme att vara drastiskt reducerat, landets ekonomi ytterligare stympad och dess säkerhet ifrågasatt. Ukraina som klientstat till Nato i en intensifierad geopolitisk konflikt med Ryssland är inte bättre. Då skulle det handla om suveränitet på slagfältet. En annan möjlighet är att Ukrainas suveränitet frikopplas från frågan om Natomedlemskap. Det finns inget inneboende samband mellan "Europa" och Nato, som framgår av att länder som Österrike, Irland och Sverige är medlemmar av EU utan att vara med i Nato och samtliga förbli neutrala. Den 24 februari uttryckte Ukrainas president Zelenskij en vilja att diskutera ukrainsk neutralitet i utbyte mot fred och det kan vara hans, och Ukrainas, bästa möjlighet att överleva.

Det fanns andra utvägar. Det andra Minsk-protokollet från 2015 etablerade eldupphör mellan Ukrainas styrkor och de av Ryssland stödda separatistiska miliserna i Donbass. Det stipulerade att Ukrainas regering skulle erkänna de båda utbrytarprovinserna Luhansk och Donetsk som legitima samtalspartners och i slutet av samma år ha reviderat landets konstitution och ge utrymme för ett mått av decentralisering. Det skulle ha gett utbrytarprovinserna konstitutionellt skydd, samtidigt som Ukrainas territoriella integritet bevarats. Det skulle också de facto ha gett Ukrainas ryskspråkiga provinser vetorätt om Natomedlemskap. Det skulle ha gjort landet delat mellan västvänliga och ryskvänliga block och det hade heller inte löst frågan om Ukrainas anspråk på Krim. Men åtminstone hade det gett ett politiskt ramverk för att lyfta de mest akuta frågorna för Ukrainas vidkommande i stället för en fortsatt militarisering av dem.

Det finns många orsaker till varför Minsk II inte fungerade. Uppgårelsen om eldupphör såg egentligen aldrig dagens ljus. Enligt FN har stridigheterna i Donbass mellan 2014 och 2021 krävt 13 000 dödsoffer. Men ett värre problem tycks ha varit politiskt. Sedan Janukovitj störtades 2014 har två olika ukrainska presidenter blivit valda som ”fredskandidater”, Petro Porosjenko 2014 och Zelenskij 2019. Båda fick demokratiskt mandat att förhandla fram en lösning som skulle återintegrera de båda utbrytarprovinserna och därmed återställa Ukrainas territoriella integritet. Ingen av dem har lyckats. Efter att under ryskt vapenhot ha tvingats gå med på en fredsuppgörelse är det kanske inte så konstigt att Ukraina dragit fötterna efter sig. Men Kiev har heller inte utsatts för något tryck från sina västliga allierade, i stället har olika USA-administrationer fortsatt att leverera vapen och lyfta fram Ukrainas vilja att bli medlem av Nato. Det underförstådda budskapet var att den politiska process Minsk-avtalet innehöll förr eller senare skulle vara tomma ord. Den ryska invasionen tyder också på att dess egen uppslutning bakom avtalet var en bluff, men i och med att Minsk II inte blev verklighet sattes heller aldrig detta på prov. Nu har den osäkra freden slagits i spillror. Den fråga som återstår är: varför gjorde alla de som under så lång tid sett kriget närma sig så lite för att förhindra det och så mycket för att påskynda den katastrof Ryssland nu satt i rullning?

David Broder: Sluta låtsas som om vänstern är på Putins sida

Ur [Jacobin magazine](#), 24 februari 2022. Översättning från engelska, Göran Källqvist.

Vladimir Putins invasion av Ukraina baserar sig på klart reaktionära förevändningar. Vänstern har inget med den strategin att göra – och ska inte be om ursäkt för att vara mot USA:s militära svar.

Rysslands invasion av Ukraina är vedervärdig. I måndags [21/2] hävdade Vladimir Putin att ”Kiev-regimen” vägrade lösa konflikten i Donetsbäckenet annat än med ”militära medel”. Nu påstår sig den ryske presidenten lösa den med avsevärt mer blodspillan, och sprider den redan utanför Donetsbäckenet och riskerar en ännu större storbrand.

Putins öppna likgiltighet för Ukrainas självständighet uttrycker en reaktionär civilisationspolitik, såsom den uttrycktes i hans artikel som genomsökte medeltida myter efter skäl för att döda och lemlästa idag. Förvisso påstod han en gång att Sovjetunionens fall var det senaste seklets ”största geopolitiska katastrof”. Men det var ingen slump att han denna vecka förkastade Lenin som Ukrainas ”arkitekt”, som hade störtat en äldre och således mer autentisk tsaristisk imperieordning.

Putins styre har absolut fått legitimitet från Rysslands postsovjetiska missnöje. Hans regerings föreställning om en militariserad stabilitet byggde upp sitt stöd i en atmosfär av verkligt folklig förtvivlan efter krossandet av samhällsordningen före 1991, och en rad gränskonflikter har i sin tur radikaliserat dess nationalistiska revanschpolitik. Men hans envisa hävdande denna vecka att ”verkligen avskaffa [Ukrainas] jämlikhet” genom att upplösa landet, visar hans hat mot till och med den mest formella sovjetiska retoriken om ”vänskap mellan folken”.

Det var inte hot från väst eller en liten men stridbar yttersta höger i Ukraina som fick Putin att invadera. Men vi måste inse att västs aktioner har hjälpt till att röja vägen. Inte bara för att NATO:s utvidgning efter 1991 har omringat Ryssland eller gjort det möjligt för landets militarister att hävda att områden som ödelades under Andra världskriget återigen hotas. Men dessutom utnyttjar Putins påstående att han står upp för minoriteter i Donetsbäckenet ett slitet resonemang om ”humanitära” interventioner.

Att konstatera att de som krossade Irak, Libyen och Jugoslavien inte har rätt att fördöma honom är inte en övning i ”båda sidor”-argument. Personer som Blair, Clinton, Trump och

Putin har ofta stått på samma sida, genom materiellt samarbete under Kriget mot terrorn och i sitt gemensamma undergrävande av de internationella lagar som de alla påstår sig upprätthålla. Om och om igen har Washington allierat sig med diktatorer, kommit att betrakta dem som otillförlitliga, sedan inlett militära offensiver mot dem som bara har lyckats sprida kaos. Vänstern är förpliktigade att komma ihåg dessa katastrofer – och hindra dem från att upprepas idag.

Detta krig har också vidare konsekvenser för inrikespolitiken, inklusive i Ryssland, där en liten organiserad antikrigsvänster står inför en mäktig statlig säkerhetsapparat. Det är långtifrån självklart att de flesta ryssar verkligen har mobiliserats till stöd för kriget: opinionsinstitut som Levada Center hävdar att det finns ett mycket mindre enhälligt stöd för att erkänna separatistrepublikerna i Donetsbäckenet (än mindre en fullskalig invasion av Ukraina) än vad som var fallet med annekteringen av Krim 2014. Men ett öppet civilt motstånd kommer att slås ner hårt.

Om konflikten förblir begränsad till sin nuvarande omfattning, kommer de flesta offren att bli civila i Ukraina, på båda sidor om de omstridda gränserna i Donetsbäckenet. Det är svårt att förutsäga hur Volodymyr Zelenskyjs regering kan svara, med tanke på trycket från kompromisslösa nationalistiska styrkor på hemmaplan, den enormt ojämna styrkebalansen och hans beroende av hjälp från väst. Hans vädjan till den ryska befolkningen, på det språk de delar med så många i hans hemregion, var förvisso beundransvärd.

Även om USA och Storbritannien inte skickar trupper till Östeuropa, kan vi förvänta oss en krigslig atmosfär som kanske upprepar det som följde på 11 september, med smutskastning av påstådda "Putin-drängar", och angrepp på media som verkligen är eller helt enkelt påstås vara knutna till Moskva. Ett central fokus för en vänsterpolitik kommer att vara att göra motstånd mot den redan inkräktande övervakningen av den offentliga debatten som jättar inom sociala media genomför och mot statens McCarthy-liknande politik. Ett annat fokus kommer att vara att försvara krigsflyktingarnas rätt att slå sig ner i Europa – och de troliga följdverkningarna av kriget på världens livsmedelsförsörjning.

Under de senaste veckorna har den politiska retoriken i media i länder i väst kraftigt riktat in sig på att ta ifrån den inhemska vänstern och krafter som är mot krig sin legitimitet. Det pekar också på hur verklighetsfrämmande och maktlösa de är avseende händelserna i Ukraina. Liberala tyckare talar ofta om Putins hjälpredor inom den europeiska yttersta vänstern och yttersta högern. Men inga socialistiska partier finansieras av ryska bankirer och oligarker på samma sätt som de brittiska Tories, Marine Le Pens Nationell samling, eller Italiens Lega. Putins nyckfulla uppträdande har säkert generat dem. Socialister beundrade honom inte ens från början.

Även jämfört med kalla krigs-perioden är vänstern i de flesta länder mycket mindre politiskt och organisatoriskt förberedd på att hantera den nuvarande krisen, för att inte tala om att faktiskt stoppa den. Men vi kan åtminstone luta oss på vissa centrala principer: att oförtröttligt avvisa användning av militär makt; vägra att rättfärdiga en grupp generaler genom att åberopa en annan grupps brott; och framförallt försvara vår egen rätt att tala utan att vara rädda för anklagelser om illojalitet.